

CERTAMEN VIII.
Előadások a Magyar Tudomány Napján
az Erdélyi Múzeum-Egyesület I. Szakosztályában

CERTAMEN VIII.

ELŐADÁSOK A MAGYAR TUDOMÁNY NAPJÁN
AZ ERDÉLYI MÚZEUM-EGYESÜLET
I. SZAKOSZTÁLYÁBAN

Szerkesztette

EGYED Emese, PAKÓ László, SÓFALVI Emese, WEISZ ATTILA

Kolozsvár, 2021

Certamen VIII - munkapéldány

A kötet megjelenését támogatták:

Szerkesztette: Egyed Emese, Pakó László, Sófalvi Emese, Weisz Attila

© Szerzők, 2021

© Erdélyi Múzeum-Egyesület, 2021

Kiadja az Erdélyi Múzeum-Egyesület
Felelős kiadó: Biró Annamária

A tanulmányok szövegét korrektúrázta: András Zselyke
Tördelőszerkesztő: Virág Péter
Borítóterv: Idea Plus

Nyomdai munkálatok: F&F INTERNATIONAL Kft., Gyergyószentmiklós
Felelős vezető: Ambrus Enikő ügyvezető igazgató

ISSN 2393 – 4328

Certamen VIII - munkapéldány

TARTALOM

Bevezetés.....	9
Introduction	
Introducere	

I. NYELV-, IRODALOM-, SZÍNHÁZTUDOMÁNY

Változás-vizsgálatok

TAPODI ZSUZSA

Állati narrátorok az erdélyi magyar prózában.....	15
Animals as Narrators in the Hungarian Prose of Transylvania	
Animale în postură de narator în proza maghiară din Transilvania	

HUSZTHY BÁLINT

Az észak-moldvai „sziszegés” mai hangtani megközelítésben.....	29
A synchronic Look at the Sibilants in the Northern-Moldavian Dialect of Hungarian	
O perspectivă sincronică asupra consoanelor sibilante în dialectul arhaic maghiar din nordul Moldovei	

JANKÓ SZÉP YVETTE

A barlanglabirintus gyomrában.	
Ökonómiától az ökológiáig a színházi fordításban.....	45
In a Maze of Caves. Economy and Ecology in Theatre Translation	
Într-un labirint de peșteri. Economie și ecologie în traducerea teatrală	

GORON SÁNDOR

Vörösmarty Mihály <i>Julius Caesar</i> -fordításának nyelvezete.	
Hangtani/alaktani, lexikai és versformai jellegzetességek.....	55
Mihály Vörösmarty's Translational Language in <i>Julius Caesar</i> .	
The Characteristics of Phonetical, Morphological, Lexical Elements and the Poetic Form	
Limbajul lui Mihály Vörösmarty în traducerea <i>Iulius Caesar</i> .	
Caracteristicile elementelor fonetice, morfologice, lexicale și a formei poetice	

BENŐ ESZTER

A pragmatikai adaptáció formái Dóczi Lajos <i>Faust</i> -fordításában.....	71
The Forms of Adaptation in the Hungarian Translation of Faust by Lajos Dóczi	
Formele adaptării în traducerea în maghiară a operei <i>Faust</i> de către Lajos Dóczi	

II. TÖRTÉNELEM

„Cselekvő arisztokraták” – Tanulmányok a 90 éves Egyed Ákos tiszteletére

SZABADI István

- Fejedelmek, nagyasszonyok és vallási sokszínűség Szilágysomlyón a 17. század első felében..... 97
Princes, Ladies and Religious Diversity in Șimleu Silvaniei in the First Half of the 17th Century
Principi, doamne de văză și diversitate religioasă în Șimleul Silvaniei în prima jumătate a secolului al XVII-lea

KÓNYA Péter

- A nagymihályi Sztáray grófi család és a Sztáray-uradalom felemelkedése a 18. században..... 111
The Family of the Sztáray Counts of Nagymihály (Michalovce) and the Rise of the Sztáray Demesne in the 18th century
Familia conților Sztáray din Nagymihály (Michalovce) și dezvoltarea domeniului Sztáray în secolul al XVIII-lea

PAPP Klára

- Gazdálkodó arisztokraták és segítők.
Birtokos és tisztikar kapcsolata a 18. században 121
Agriculist Aristocrats and their Adherents. Relations between Landowners and their Manorial Officials in the 18th Century
Aristocrați agricultori și oficialii lor. Relația dintre moșieri și oficiali domeniali în secolul al XVIII-lea

BIRÓ Annamária

- Arisztokraták Erdély 18. század végi kulturális életében.
Teleki Sámuel és Teleki Domokos eltérő stratégiái 139
Aristocrats in the Cultural Life of Transylvania at the End of the 18th Century.
The Different Strategies of Sámuel Teleki and Domokos Teleki
Aristocrați în viața culturală a Transilvaniei la sfârșitul secolului al XVIII-lea.
Strategiile diferite ale lui Sámuel Teleki și Domokos Teleki

FEHÉR György

- Gróf Károlyi Sándor (1831–1906), az aktív arisztokrata 153
Count Sándor Károlyi (1831–1906), the Active Aristocrat
Contele Sándor Károlyi (1831–1906), aristocratul activ

KAPOSI Zoltán

- A Biedermann família uradalmi a Dél-Dunántúlon (1849–1914) 171
The Manors of the Biedermann Family in Southern Transdanubia (1849–1914)
Domeniile familiei Biedermann în sudul Transdanubiei (1849–1914)

KEREPESZKI Róbert

- Habsburg-arisztokraták és a két háború közötti magyar királykérdés 187
Habsburg Aristocrats and The "Royal Question" in the Interwar Hungary
Aristocrații habsburgici și „chestiunea regalității” în Ungaria interbelică

PÜSKI Levente

- A nagybirtok védelmében. Károlyi Gyula 1935-ös adatgyűjtése 205
In Defense of Large-Scale Holdings. The Data Collection of Gyula Károlyi in 1935
În apărarea domeniilor întinse. Colecția de date a lui Gyula Károlyi din 1935

BARTA Róbert

- Angolbarát arisztokraták a Horthy-korszakban.
Márffy-Mantuano Judit kapcsolatrendszeré..... 219
Anglophile Aristocrats in the Horthy-regime.
The Connection Network of Judit Márffy-Mantuano
Aristocrații anglofile în regimul Horthy. Rețeaua de relații a lui Judit Márffy-Mantuano

III. MŰVÉSZETTÖRTÉNET

JÁNÓ Mihály

- A székelyderzsi templom festett triptichonja 239
The Painted Triptich of the Dârjiu Church
Tripticul pictat al bisericii de la Dârjiu

KÓNYA Anna

- Íkonográfiai problémák erdélyi késő gótikus falképeken. Két esettanulmány 259
Iconographic Problems in Transylvanian Late Gothic Wall Paintings. Two Case Studies
Probleme iconografice în pictura murală gotică târzie din Transilvania. Două studii de caz

VERESS Ferenc

- Vízkereszt és Eucharisztia.
A háromkirályok imádása-téma eucharisztikus vonatkozásairól 269
Ephiphany and Eucharistic Devotion. Eucharistic Symbology in the Adoration of the Magi
Epifania (Adorația magilor) și devoțiune euharistică. Simbolică euharistică în tema
Adorației magilor

SZŐKE Balázs

- A kolozsvári Farkas utcai református templom boltozatai..... 295
The Three Vaults of the Reformed Church on "Farkas Street" in Cluj
Cele trei bolți ale bisericii reformate de pe strada Lupilor (Kogălniceanu) din Cluj

ORBÁN János

- Barokk házból kávéház. A marosvásárhelyi Bissingen-palota átalakításairól 321
From Baroque House to Coffee House. The Transformations of the Bissingen Palace from
Târgu Mureș
Casă barocă, cafenea antebelică. Metamorfozele palatului Bissingen din Târgu Mureș

IV. ZENETUDOMÁNY

A zeneművészeti képzés új terei

CSÁKÁNY Csilla

- Brassai Sámuel és Angi István: életutak és eszmék párbeszéde egy képzeletbeli
kolozsvári zeneesztétika-műhelyben 355
Sámuel Brassai and István Angi: Dialogue of Life Paths and Ideas in an Imaginary Music
Aesthetics Workshop in Cluj-Napoca
Sámuel Brassai și István Angi: dialog între căi de viață și idei într-un atelier imaginar de
estetică muzicală din Cluj-Napoca

POTYÓ István

- A kolozsvári római katolikus zeneiskola (1919–1931) 375
The Roman-Catholic Music School in Cluj (1919–1931)
Școala de muzică romano-catolică din Cluj (1919–1931)

BODURIAN Ágota–SIMÉNY Beáta

- Ötvenéves a székelyudvarhelyi Dr. Palló Imre Művészeti Líceum 395
The Fiftieth Birthday of the Imre Palló Arts School from Odorheiu Secuiesc
Liceul de Arte Imre Palló din Odorheiu Secuiesc la 50 de ani

HADNAGY Melinda

- Zeneelmélet kisiskolásoknak. Új utak az erdélyi művészeti szakoktatásban 413
Music Theory for Elementary School Students. New Paths in the Education of Arts in
Transylvania
Teoria muzicii pentru elevii din clasele primare. Direcții noi în educația artistică din
Transilvania

ELEKES Márta-Adrienne

- Vajon ez már történelem? Gyermekkoncertkalandok egy filharmóniánál 427
Could This Already Be History? Adventures of Children's Concerts at a Philharmonic Society
Ajunse deja istorie? Aventuri ale concertelor pentru copii la o filarmonică

VÁRADI Judit

- Koncertpedagógia – a zenei élmény megteremtésének lehetősége 443
Concert Pedagogy – the Opportunity to Create a Musical Experience
Pedagogia de concert – oportunitatea creării unei experiențe muzicale

- Rövidítésjegyzék 459
Abbreviations
Abrevieri

- Képmelléklet 461
Illustrations
Ilustrații